

Kommentar: Telenor må slutte å sutre

Av: Per Morten Torvildsen, Teknologidirektør Broadnet

Telenors misnøye med å bli regulert i fibermarkedet faller på sin egen urimelighet. Bredbåndsmarkedet i Norge består av både kobber og fiber, og Telenors posisjon i markedet må vurderes ut fra helheten. Da er det åpenbart at selskapet også bør reguleres på fiber.

Telenor er pålagt å slippe konkurrentene til i sitt fibernett fra 20. januar. Dette mener Telenor-sjef Berit Svendsen vil være negativt for fiberutbyggingen i Norge. Vi mener det er helt andre forhold som bremser norsk fiberutbygging.

Svendsen peker på at vi gjennom det siste året tydelig har fått demonstrert hvordan både Konkurransetilsynet (KT) og Post- og teletilsynet (nå NKOM) på ulike måter motvirker raskere fiberutbygging i Norge. Hun mener videre at åpningen av Telenors fibernett vil gi dårligere insentiver til rask utbygging av fiber over hele landet. Dette er etter vår oppfatning en helt gal fremstilling av virkeligheten.

Nkom og Konkurransetilsynet er absolutt de rette instansene til å ta grep for å sikre reell og rettferdig konkurranse i hele det norske bredbåndsmarkedet. Regulatorene bør imidlertid være enda strengere i sin behandling av Telenor, Berit Svendsens protester til tross. Sammenlignet med andre land i Europa så har Telenor fortsatt en alt for dominerende posisjon og hemmer god konkurranse. I enkelte regioner har Telenor tilnærmet monopol på bredbåndssiden ved at de også eier Canal Digital og dermed rår over både kobbernett, fibernett, koaks, i tillegg til at de har et trådløst LTE-nett. Derfor må instansene løfte seg noen hakk for å sikre at reguleringen i Norge fungerer bedre.

Telenor må reguleres i hele bredbåndsmarkedet

Kobbernettet i Norge er, og vil fortsatt i mange år være, en vesentlig del av den nasjonale bredbåndsinfrastrukturen på aksess-siden. Telenor er satt til å forvalte dette nettet på vegne av fellesskapet, altså deg og meg. Også på kobbersiden skjer det en omfattende teknologisk utvikling som gjør det mulig å tilby høyere og høyere hastigheter. VDSL er velkjent for de fleste og nå er det på vei en ny standard, GFast, som vil kunne tillate opp til gigabit-hastigheter. Tilsvarende er det kommet en annen standard, SHDSL.bis, som tillater høyere hastigheter for symmetrisk kommunikasjon.

Det som kanskje ikke er kjent for så mange er at Telenor effektivt motsetter seg å slippe konkurrentene til med ny teknologi som kan utnytte kobbernettet mer effektivt til høyhastighetskommunikasjon. I to år har Nextgentel og Broadnet forsøkt å få implementert SHDSL.bis uten å lykkes, grunnet effektiv trenering av Telenor. Dette er en teknologi som er tatt

i bruk i alle våre naboland med stor suksess. Nå kommer GFast-teknologien, og lite tilsier at situasjonen blir annerledes.

Telenor kan ikke både nekte konkurrentene å tilby nye bredbåndstjenester via det kobbernettet de er satt til å forvalte på vegne av fellesskapet, og samtidig sutre over at konkurrentene får slippe til i deres fibernet. Det faller på sin egen urimelighet.

For å nå målet om virksom konkurranse i telemarkedet er tiden overmoden for å styrke den sektorspesifikke reguleringen med målrettede tiltak som begrenser Telenors mulighet til konkurransehemmende atferd i et samlet nasjonalt bredbåndsmarked. Våre erfaringer er en bekreftelse på de uheldige implikasjoner som følger av manglende konkurranse i markedet, som tidligere også påpekt av Post- og teletilsynet.

Den reelle årsaken til langsom fiberutbygging

Det er etter vår oppfatning definitivt ikke Konkurransetilsynet og/eller Nkom som motvirker rask og effektiv fiberutbygging i Norge. Den store flaskehalsen og kostnadsdriveren her ligger i de 428 «kongedømmene» og lokale graveregimene vi har i Norge.

Telenor og Berit Svendsen har helt rett i at myndighetene har en jobb å gjøre hva gjelder å få på plass felles graveforskrifter som faktisk blir fulgt, og at det ikke opprettholdes lokale regimer som skaper store utfordringer for utbyggerne – både i kost og tid.

Samferdselsdepartementet sendte høsten 2013 ut en statlig forskrift som fastsetter gravedybde på 60 cm på fiber. Problemet med denne forskriften er at kommunene selv kan velge om de vil følge den eller ikke. Det er ganske fascinerende når man kan lese i media at en stor del av kommunene ikke en gang har lest samferdselsministerens «anmodning» om felles retningslinjer for graving på tvers av kommunene, og enda verre at de 21 største kommunene velger å gå sammen i en form for «union» hvor de signaliserer at de ikke er interesserte i å følge de statlige graveforskriftene.

Dette kan jo tyde på at vi har et ganske alvorlig, nasjonalt styringsproblem. Det er Samferdselsdepartementet ved Ketil Solvik-Olsen sitt ansvar å sørge for at disse forskriftene blir fulgt opp lokalt. Det må tydeligvis langt kraftigere skyts til for å få kommune til å følge myndighetenes felles retningslinjer, enn det som har vært brukt til nå. Notatskriving er ikke tilstrekkelig.

Klagingen fra Telenor er urimelig og et forsøk på å fjerne oppmerksomheten fra deres dominerende posisjon i markedet. NKOM og KT bør derfor følge opp Telenor strengere i hele bredbåndssektoren. Graveproblemet er noe alle fiberaktørene lider under – det er noe vi må forvente at samferdselsministeren faktisk tar tak i.